

DR. DRAGAN CAPEK
1905 - 1992.

Dne 16. svibnja 1992. god. u 87. god. života zauvijek nas je napustio dr. Dragan Capek, sveučilišni profesor u miru. Njegovo tijelo ispraćeno je 20. svibnja 1992. god. na vječni počinak na zagrebačkom groblju "Miroševac". Smrću prof. dr. Dragana Capeka Agronomska struka, posebno oblast mehanizacija poljoprivrede, izgubila je neumornog znanstveno-nastavnog djelatnika koji je kroz svoj radni vijek nastojao čim više doprinijeti unapređenju poljoprivrede kroz

razvoj mehanizacije, a njegova obitelj ostala je bez požrtvovanog i plemenitog oca.

Prof. dr. Dragan Capek rođen je 1905. god. u Šestinama. U Zagrebu je završio realnu gimnaziju 1923., a Poljoprivredno-šumarski fakultet 1927. Dakle, sa 22 god. starosti, stekao je titulu inženjera. Po završetku studija pa do 1941. god. radi na polj. dobru Belje, u početku kao asistent, a poslije kao upravitelj raznih uprava Belja i na polj. dobru Topolovac. Od 1941 do 1943. radi na polj. dobru Seleš, a od 1943. do 1945. kao stručni referent za Slavoniju.

Nakon II. svjetskog rata počinje nagli prodor traktora i ostalih poljoprivrednih strojeva, pa kao jedan od rijetkih zaljubljenika u mehanizaciju, nalazi svoje mjesto na položaju šefa odsjeka za poljoprivredno-mašinsku službu u Saveznom ministarstvu poljoprivrede, da bi 1947. postao direktorom Saveznog instituta za mehanizaciju poljoprivrede, a potom osnivač i upravitelj stanice za ispitivanje poljoprivrednih strojeva. Na svoj matični fakultet, na mjesto docenta i predstojnika Zavoda za strojarstvo, dolazi 1953., da bi 1958. doktorirao i habilitirao te postao profesorom, na kojoj dužnosti ostaje do umirovljenja 1962. god.

Teško je u ovoj prigodi iznijeti cijeli opus djelovanja prof. Capeka, pa bih istakao njegov naročiti doprinos u agronomskoj struci, afirmirajući kao nezaobilaznu ulogu agronoma u izboru, ocjenjivanju i primjeni mehanizacije, uloživši u to sve svoje snage, znanje i autoritet iskusnog agronoma i organizatora. Da bi stvorio potrebne kadrove, organizirao je prihvaćanje mehanizacije poljoprivredne proizvodnje, ispitivanje njihove funkcionalnosti, energetske zahtjeve, učinka i kvalitete rada i pravilne primjene i održavanja, te dao smjernice domaćoj industriji za pokretanje vlastite proizvodnje traktora, strojeva i oruđa. Osim obveza na dodiplomskom studiju organizirao je bezbroj tečajeva, seminara i specijalizacija za sve vrste naobrazbe iz područja mehanizacije. Organizirao je prvi postdiplomski studij u nas, te kao umirovljenik bio honorarni profesor na Višoj polj. školi u Vinkovcima.

Vrlo značajna aktivnost profesora Capeka bila je u pisanju desetak priručnika, skripata, udžbenika i objavljivanju niza stručnih i znanstvenih radova u stručnim časopisima posebice u Biltenu Poljodobra i Agrotehničaru, gdje je bio dugogodišnji

glavni i odgovorni urednik.

Slijedeći svoja načela: rad, red, temeljitost i točnost, na svim područjima djelovanja polučio je zavidne rezultate. Međutim, djelujući u sistemu koji nije držao do tih principa i koji je pojedince inficirao suprotnim principima, za neke je bio i ostao veliki stručnjak i neumorni stvaralac, a za neke osobenjak i fanatik.

Međutim, unatoč svemu tomu gdje je god djelovao ostavio je iza sebe zavidne rezultate svoga rada, kako u izobrazbi kadrova, tako i u stvaranju čovjeka radnika u pravom smislu te riječi.

Za vrijeme djelovanja u Saveznom institutu za mehanizaciju u Zemun Polju, organizirao je nezaboravna ispitivanja traktora i priključnih strojeva i oruđa iz više od 25 svjetskih proizvođača, s ciljem da se utvrdi najprikladniji tip za proizvodnju u našim tvornicama. Ne samo da se je na osnovi tih ispitivanja odabrao traktor koji će se u nas proizvoditi, nego su ona poslužila kao uzor kasnijim generacijama pri ispitivanju traktora, strojeva i oruđa, jer su tada izrađene metodike ispitivanja i osposobilo se niz stručnjaka za obavljanje te vrste ispitivanja.

Za vrijeme djelovanja na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu, osuvremenio je nastavu iz mehanizacije poljoprivrede, posebno uvođenjem demonstratora, od kojih su mnogi postali priznati znanstveno-nastavni djelatnici i nositelji razvoja mehanizacije poljoprivrede.

Kada su ga snage već napustile, a intenzivno je radio na dovršenju pisanja svog posljednjeg velikog djela "Opće strojarstvo za poljoprivredu", u razgovoru sa svojim sinom i kćerima, koji su ga upućivali da se više odmara i da toliko ne forsira dovršenje knjige, uskliknuo bi da se on s takvom kvalitetom življenja ne može pomiriti. I zbilja, kada više nije mogao raditi, život za njega više nije imao svrhe i napustio ga je.

Prof. dr Dragan Capek nije završio sve što je htio, jer su mu želje bile daleko veće od njegovih ogromnih mogućnosti. Međutim, prokrčio je put i svojim sljedbenicima dao putokaz i primjer kako treba raditi, te je sigurno da će oni izorati nepoorane ledine i obnoviti vrijednosti njegovih načela rad, red, temeljitost i točnost.

Neka mu je slava i laka ova hrvatska gruda.

Prof. dr Ivan Todorić